

IHF

Internationaal Hulpfonds
voor vrijeschoolpedagogie

De rOndbrief

Voorjaar 2023

Colofon

de rOndbrief voorjaar 2023
39e jaargang, no 1, mei 2023

de rOndbrief is een uitgave van het Internationaal Hulpfonds (IHF) en verschijnt tweemaal per jaar.

abbonement + donateurschap: € 30 per jaar
redactie: Reiny Jobse, opmaak: Jelle Kuiper
druk: Druk Tan Heck, Delft,
website : Wilfried Nauta, Jelle Kuiper

Medewerkers

Marion Beijer	voorzitter
Meriam van Herpen	financiële administratie
Bert Harms	consultant
Wout Balsma	secretariaat
Reiny Jobse	redactie de rOndbrief , portefeuille Oost-Afrika
Hans van Delden	penningmeester
Maaïke Honig	externe betrekkingen
Jelle Kuiper	portefeuille pr
Francis van Maris	portefeuille Latijns Amerika
Sietske van Poelgeest	portefeuille West-Azië, Kaukasus
Mira Spelbrink	China en ZO-Azië
Irene Storm	portefeuille Zuidelijk Afrika
Stasja van Suchtelen	portefeuille markten
Froukje van der Velde	portefeuille Brazilië
Ina Winkler	portefeuille Latijns Amerika

Internationaal Hulpfonds
Broerdijk 148
6523 HE Nijmegen

IBAN code: **NL03 TRIO 0212 1950 50**,
t.n.v. Internationaal Hulpfonds
Kamer van Koophandel 30167248

De Stichting Internationaal Hulpfonds (IHF) is een vrijwilligersorganisatie. Het IHF biedt steun aan projecten buiten Nederland die vernieuwing van opvoeding en onderwijs nastreven met de vrije-school pedagogie als uitgangspunt. Over de hele wereld slaan mensen de handen ineen om op de vrijeschool pedagogie gebaseerde projecten op te zetten. Met behulp van donateurs steunt het IHF veel projecten, verspreid over diverse werelddelen.

In **de rOndbrief** doet het Hulpfonds tweemaal per jaar verslag van de ontwikkeling van initiatieven en projecten die door het IHF gesteund worden. Er wordt melding gemaakt van de activiteiten die ten behoeve van deze initiatieven worden ondernomen, maar ook van de ontwikkelingen binnen de eigen organisatie. Omdat de projecten niet of nauwelijks gesubsidieerd worden en hun voortbestaan in hoge mate afhangt van financiële steun uit het buitenland, hoopt het Internationaal Hulpfonds uw interesse te wekken en doet het een beroep op uw vrijgevigheid.

Contact: Het IHF is van maandag t/m vrijdag bereikbaar van 09.00 - 17.00 uur. B.g.g. kunt u de voicemail inspreken of een sms-bericht sturen. U wordt dan z.s.m. teruggebeld. Ook kunt u altijd mailen naar info@internationaalhulpfonds.nl

Administratie: Meriam van Herpen

T: 06-40062918 / 024-7851982

E: mevanherpen@hotmail.nl

E: info@internationaalhulpfonds.nl

www.internationaalhulpfonds.nl

Wilt u de rOndbrief liever, of ook, digitaal ontvangen? Laat het ons even weten via: info@internationaalhulpfonds.nl

Bij de foto op de voorkant: Lerares en leerling, CEF Waldorf School Zanzibar

In dit nummer

Even voorstellen	5
Latijns Amerika	6
Thailand	7
Zuid-Afrika	8
Guatamala	9
Lerarenconferentie	11
Maleisië	12
Interview	13
Malawi	15
Nepal	16
Zimbabwe	19
China	20
Zimbabwe	22
Zanzibar	24
Kenia	26
Zanzibar	27
Jaarcijfers 2022	30

Vaste rubrieken

- 4 Van de redactie
- 5 Even voorstellen
- 13 Interview
- 32 Van de administratie

Van de redactie

Voor mensen die wel eens op een vrijeschool in Nederland komen is een bezoek aan een Waldorfschool in het buitenland een feest der herkenning. Of je nu in Tsjechië, Brazilië, Tanzania of Vietnam komt, de kleuren, vormgeving, en de lesinhoud die op het schoolbord zichtbaar wordt, het lijkt in al zijn variaties op elkaar. Toch zijn er wezenlijke verschillen die vooral te maken hebben met het klimaat, de omgeving en de cultuur. Of je als kind naar school fietst, met of zonder jas, (regenjas?, winterjas?) ; of over de smalle padjes van een vulkaanhelling naar beneden klautert, (oppassen als het gesneeuwd heeft) ; of elke dag over de warme savanne loopt met als enige afwisseling zebra's en giraffen... Dat maakt verschil. Of je op de seizoenstafel de rijkdom van vier seizoenen en alle overgangen daartussen krijgt voorgeschoteld, of waar de natuur om de school heen altijd groen is en er alleen droge en natte tijden zijn. Of alleen droge.

We zien veel daarvan weerspiegeld in de feesten die gevierd worden. Feesten, waarin klimaat en omgeving gevierd worden. En waar religie en traditie een belangrijke rol spelen.

We vroegen aan de medewerkers van de scholen welke feesten ze vieren en hoe. Het is een bont palet geworden, waar veel duidelijk wordt over hoe mensen leven.

Reiny Jobse

Feest in Waldorf School Valvoguina, Italië

Even voorstellen

Mijn naam is **Maaïke Honig**, ik ben 46 jaar en werk op de vrijeschool in Haarlem als directie ondersteuner, administratrice en invalleerkracht. Daarnaast werk ik als procesbegeleider bewegingsonderwijs voor een aantal vrijescholen van Stichting Pallas. Binnenkort start ik als leerkracht op een school voor nieuwkomers in Nederland, onderwijs voor kinderen die veelal gevlucht zijn, en geen Nederlands spreken.

Sinds enige jaren ondersteun ik de school in Hermanus, een vrije school in een 'township' in Zuid-Afrika waar ik een keer per jaar naar toe ga om de leerkrachten te helpen en les te geven. Ik neem dan altijd veel

schoolmaterialen mee.

De school biedt niet alleen een vertrouwde omgeving waar de kinderen zich kunnen ontplooiën en ontdekken waar ze goed in zijn, maar ook een veilige plek in de onrustige en vaak onveilige buurt.

Al langere tijd wilde ik me ook in Nederland meer verbinden met mensen die dezelfde passie voelen, het steviger maken van wereldwijd vrijeschoolonderwijs. Dit heb ik nu gevonden bij het IHF. Samen met een andere nieuwkomer, Sietske van Poelgeest, werken we aan een vernieuwingsimpuls door middel van een communicatieplan. Het is mijn taak om het werk van het IHF meer bekendheid te geven en meer informatie te verspreiden over de Waldorfscholen in het buitenland en hoe wij allen hier een bijdrage aan kunnen leveren. Mijn portefeuille heet dan ook 'externe betrekkingen'. Ik hoop in de toekomst nog veel van me te laten horen.

Mijn naam is **Sietske van Poelgeest**, moeder van twee dochters, getrouwd met Guy en woonachtig in België.

De rOndbrief, ik zie hem nog liggen in de leraarkamer van vrijeschool de IJssel in Zutphen waar ik mijn eerste 7e klas les gaf. Het zal ergens rond 2003-2004 zijn geweest en toen al wilde ik graag iets betekenen voor het IHF, maar zoals het gaat met het leven zijn niet alle momenten het juiste moment. Een aantal middenbouwklassen in Nederland, twee jaar als klassenleerkracht in Kenia op de Nairobi Waldorf school en een verblijf van een dikke drie jaar in Nepal later, kwam daar opeens de vraag of ik de portefeuille Zuid-Azië en de Kaukasus van Anselma Remmers over wilde nemen. Inmiddels heb ik mij met mijn familie in België gevestigd waar ik voor ECSWE (European Federation for Steiner Waldorf Education) werk als community development coördinator. Mensen samen brengen, betekenisvolle gesprekken uitlokken, sociale processen begeleiden als facilitator is wat ik graag doe.

Volg het IHF via Instagram, Facebook en LinkedIn!

Latijns Amerika

Fiesta de la Luz - Begin december

Op meerdere plaatsen in Latijns-Amerika wordt op vrijescholen als een bijzonder moment in de advent het Fiesta de la Luz gevierd, het feest van het licht. Bijvoorbeeld in de buurt

van Quito (Ecuador) bij Nina Pacha. In Ecuador is het begin van advent heel traditioneel zoals wij dat ook in veel Europese landen kennen; het begint vier zondagen voor eerste Kerstdag. Bij Nina Pacha komen voor deze adventviering alle leerlingen samen in de zaal. En bij het begin van de maand december komt binnen de Waldorf scholen daar bovenop de "fiesta del farolito", het lantaarnfeest.

Bij Nina Pacha zit dit lichtfeest vol elementen die de kinderen zelf het licht laten ervaren en wordt er verwezen naar meer symbolische

betekenissen. In de school wordt bij dit feest geen elektrisch licht aangestoken; alleen de lantaarns waar een vlam in brandt. Iedereen maakt voor die dag een eigen lantaarn; ook degenen die die van het voorgaande jaar hebben behouden. Wie hem nog heeft van het vorige jaar, wordt gevraagd deze vorige lantaarn als een "klein geschenk" aan iemand anders door te geven. Zo kan iedereen zelf licht doorgeven aan een andere persoon, een familielid of een vriend.

De kinderen betreden een spiraal in het donker en verlaten die met een lichtende lantaarn. De leerlingen lopen door een steegje van lichten gevormd door hun ouders. Op het moment dat iedereen zijn "eigen licht" aangestoken heeft, gaat het verder.

Het brood (1 brood speciaal gemaakt voor dit feest) wordt gedeeld. Het gaat om één enkel stuk brood dat genoeg moet zijn voor de hele groep deelnemers. Zo wordt het gebaar van delen op een praktische manier ervaren. Je deelt met elkaar iets wat heel weinig is. Iedereen moet meewerken en zo zijn eigen stukje afbreken, denkend dat er genoeg is voor degenen die nog niets hebben of bij het feest ontbreken.

Het zeer sobere delen van dit feest staat in contrast met het delen van het kerstfeest waar families veel voedsel bereiden om te delen.

Francis van Maris

Thailand

Loi Kra Tong feest

In Thailand viert men ieder jaar in november het Loi Kra Tong feest. Het is het feest van dankbaarheid aan de Moeder Rivier (Kong Kha). Dit feest wordt in de hele Thaise sa-

re wolk door de betovering van een demon omdat een prinses geweigerd had met hem te trouwen. Door de betovering werd het koninkrijk donker en ook het water in de rivier was verdwenen.

De mensen in het koninkrijk leden aan hongersnood. De prinses ging op reis om water te vragen aan de Moeder Rivier in de hemel. De Moeder Rivier vertelde haar om de mensen

menleving gevierd, en dus ook in alle Waldorf scholen. Binnen de Waldorf scholen is er een nieuwe betekenis toegevoegd aan dit feest. Er wordt gezocht naar licht om de duisternis te overwinnen.

Een van de Thaise Waldorf pioniers maakte een verhaal voor dit feest. Het gaat over een koninkrijk dat was bedekt door een donke-

Kra tong (een drijvende schijf versierd met bananenblad of bloemen) te laten maken en er een kaars in te doen, die ze vervolgens in de rivier of vijver moesten plaatsen, zodat de Moeder Rivier water naar de juiste plaats kon brengen. Zo gezegd zo gedaan.

Mira Spelbrink

Zuid-Afrika

De Breede Centre, McGregor.

JAARFEESTEN

Een dagelijks kleuter-programma (Early Childhood Development) voor kinderen van 1 tot 5 jaar en een naschools programma (namiddag en vakantie activiteiten) voor kinderen van 4 tot 14 jaar maken deel uit van de Afdeling Opvoedkundige Programma's op het Breede Centre.

Veel van de dorpskinderen groeien op in gezinnen waar armoede heerst en waar hun ervaringen hard, pijnlijk en kleurloos zijn. Maar de meeste gezinnen zijn ook christelijk, dus vooral Pasen en Kerst worden thuis, in de kerk en ook in de kleuterklas en het naschools programma gevierd..

Het vieren van de jaarfeesten is bijzonder belangrijk! Een zielservaring die vreugde, warmte, samenzijn, eerbied en kleur oproepen.

In de kleuterklas worden gedurende de week voor de vrijdag, de laatste dag van een school termijn en tevens de dag van het feest, de voorbereidingen voor het feest getroffen. De kinderen knutselen in het thema van het festival en bereiden een liedje, dans of toneelstukje voor.

Het Paasfeest wordt alleen met de kinderen gevierd. Na een Paasverhaal gaan de kinderen eitjes zoeken in de tuin. Die worden in hun zelfgemaakte paasmandje mee naar huis genomen.

Het Kerstfeest wordt door de ouders bijgewoond die er erg van genieten om hun kinderen in een Kerstspel te zien. Er wordt samen gezongen. Daarna wordt er samen gegeten. Voor de vijfjarigen is het ook hun laatste dag in de kleuterklas, want in het nieuwe jaar gaan ze naar de grote school.

Katleen Verschoore, Breede Centre

Guatamala

Escuela Caracol

In Guatemala begint de Waldorf-beweging te groeien. Sinds enkele jaren ondersteunt het IHF Escuela Caracol in San Marcos la Laguna aan de Lago Atitlan, een stadje in het westen van het land, vier uur rijden van de hoofdstad.

Wat maakt deze school zo bijzonder?
In San Marcos la Laguna met zijn ca. 3000 inwoners weet iedereen je wel te vertellen

waar je de “Caracolitos” kunt vinden. Vanaf het meer naar het plein en dan de berg omhoog. Een paar honderd meter verder vind je een houten poort. Als je daar binnengaat waan je je in een paradijs. In een grote goed verzorgde tuin staan enkele paviljoens, waarin de kleuterklassen ondergebracht zijn. Enkele lagere-school klassen zitten in het stenen gebouw naast het plein. In het centrum van de school bevinden zich de schoolkeuken en een overdekte open ruimte voor weekopeningen, bijeenkomsten en festiviteiten. Escuela Caracol was de eerste Waldorfschool in Guatemala. In het begin van deze eeuw zijn Yelena Corrinna en Joshua Wilson, beide uit de Verenigde Staten, in het wondermooie

landschap van Lago Atitlan, met deze school begonnen. In San Marcos wonen er veel witte Amerikanen die naar alternatieve levensvormen op zoek zijn. Yoga, mindfulness, spirituele richtingen van velerlei slag trokken veel Amerikanen naar de oevers van het prachtige meer. Er zitten daarom nogal wat witte kinderen uit

immigrantengezinnen op school.. Maar de meeste komen uit San Marcos en omliggende bergdorpen.

In deze streek wordt naast Spaans en Engels ook Kaqchikèl gesproken door de nazaten van de Maya-bevolking. In deze officieel erkende taal (één van de 22 erkende talen) wordt ook een deel van de lessen op Escuela Caracol gegeven. De Caracol-gemeenschap probeert ook de verschillende culturen van de bewoners van de streek rondom San Marcos te verenigen. De naam van de school, Caracol (in het Nederlands slak of slakkenhuis) sluit hierbij aan. De slak heeft in de Maya-cultuur een bijzondere betekenis : het slakkenhuis symboliseert de verbinding tussen de verschillende aspecten van het leven als delen van een groot kosmisch geheel. En de school ziet het daarom ook als haar taak om de verschillende culturen, in beweging zoals de spiraal van het slakkenhuis laat zien, met elkaar te verbinden.

Sinds enkele jaren zijn er in Guatemala ook andere Waldorf-initiatieven gestart. Voor deze nieuwe scholen, zoals Trinus in de hoofdstad van het land, is Caracol het grote voorbeeld,

omdat het de Waldorf-pedagogiek met de eigenheid van de inheemse cultuur probeert te verbinden.

Ondanks het feit dat er kinderen van Amerikaanse ouders (die meestal makkelijk schoolgeld kunnen betalen) op school zitten is het totaal van de schoolgelden niet voldoende om de school draaiende te houden. De meeste kinderen zijn van Guatemalteekse afkomst, vaak uit armere families uit dorpen hogerop in de bergen. Voor de kinderen van deze families is er een Maya-fonds binnen de school ingericht, waaruit het schoolgeld betaald wordt. Voor dit fonds zijn dringend sponsors nodig. De school-

gemeenschap is actief bezig met het organiseren van markten en school-festiviteiten om geld in het laatje te krijgen.

Het Internationaal Hulpfonds steunt de school al sinds enkele jaren op verschillende manieren : er gaat geld naar het Maya-fonds, wat vooral belangrijk was na de aardverschuiving toen een deel van de bergwand naar beneden kwam en een deel van San Marcos wegvaagde. Daarnaast financieert het IHFde Waldorf-opleiding voor de leraren en leraressen van Caracol . In 2023 kunnen vier jonge leerkrachten van Escuela Caracol de drieweekse zomercursus aan de CDA in Cuernavaca (Mexico)volgen. Zo kan de school verder werken aan de groei van de Waldorf-beweging in Guatemala.

Francis van Maris

[Uw steun voor dit initiatief is van harte welkom.](#)

[Vermeld bij overboeking "Guatemala".](#)

Lerarenconferentie

I look into the world....

Op Paasmaandag 10 april 2023 was de grote

zaal van het Goetheanum in Dornach afgeladen vol. Zo'n duizend vrijeschool-leraren vanuit de hele wereld kregen een warm welkom van Constanza Kaliks. 61 landen waren vertegenwoordigd op de speciale Wereldlerarenconferentie, de World Teachers' Conference. Telkens wanneer er een naam van een land genoemd werd, stonden de mensen van dat land even op. Met een warm applaus werd op die manier iedereen welkom geheten. Een heel bijzonder openingsmoment voor een heel bijzondere conferentie.

In het Goetheanum waren 6 dagen lang verschillende talen te horen en ontmoetten mensen van verschillende huidskleur en culturele achtergrond elkaar. Deze conferentie wordt normaal eens in de vier jaar georganiseerd, maar door de perikelen rondom de pandemie van 2020-2021 was de datum telkens weer uitgesteld. Gelukkig kon dit nu, in 2023, toch allemaal doorgang vinden.

Naast ochtendvoordrachten, gespreks- en werkgroepen, gezamenlijke maaltijden en veel inspirerende collega's was deze conferentie vooral een mogelijkheid om elkaar te ontmoeten. De vragen die in verschillende landen en continenten leven in onze tijd kunnen dan wel verschillend zijn per regio. De grondvragen van de Waldorf-pedagogie leven wel overal. Het gaat erom dat kinderen zich gezien voelen, gezonde lichamelijke en mentale voeding krijgen en vertrouwen in zichzelf, de mensen om hen heen en de wereld in het geheel leren ontwikkelen. De vragen die deze tijd van toenemende digitalisering aan ons stelt, zijn vragen die zowel in Azië als in Europa, in Colombia en

in Nieuw-Zeeland leven. Na de covid-19-pandemie zijn deze vragen veel acuter geworden. Vanuit het IHF waren wij, Sietske van Poelgeest en Francis van Maris, bij deze conferentie. Wij hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om collega's uit scholen die steun van het IHF ontvangen, te ontmoeten. Met de collega's uit India, Nepal, Pakistan, Zanzibar en Ecuador kwamen interessante gesprekken en ontmoetingen tot stand. Het was heel bijzonder dat wij met al deze collega's de gezamenlijke bodem van de Waldorfpedagogie hebben mogen ervaren en doorleven.

Het Steiner-onderwijs dat startte als een Europees project, is 100 jaar later een wereldwijde beweging met een oneindige culturele veelzijdigheid. Hoewel culturele diversiteit en inclusiviteit geen officiële thema's van de conferentie waren, werd op veel plaatsen dit hedendaagse en relevante thema aangekaart. Ook trauma-verwerking door oorlogen, hongersnoden of racisme waren thema's op deze conferentie.

Heel relevant voor het IHF was de kritische noot die klonk vanuit collega's van buiten Europa dat de meeste leerplannen die wereldwijd gebruikt worden modificaties zijn van het Europese leerplan en weinig ingebed zijn in de lokale cultuur. Dat leek ons ook een aansporing om met het IHF in de scholen en projecten die wij ondersteunen, hier ook aandacht aan te geven. Een mooie opdracht!

Francis van Maris
Sietske van Poelgeest

Maleisië

Nieuws vanuit Maleisië

Chong Yi, een Maleisische student, die in het laatste jaar van zijn Euritmie opleiding in India zit en al jarenlang gewerkt heeft binnen het Waldorf onderwijs zowel in Taiwan als in Maleisië is net als vele anderen getroffen door de Covid-19 pandemie. Hij kon daardoor zijn laatste jaar van de opleiding niet meer bekostigen en vroeg het IHF om financiële steun. Dankzij donateurs kon het IHF hem ondersteunen.

Hij dankt ons allemaal! Hij is erg dankbaar voor de steun, die de financiële en mentale last verlicht. Hij hoopt dat hij zijn dankbaarheid ooit eens fysiek zal kunnen uiten en dat er licht zal schijnen op de weg die we afleggen.

Mira Spelbrink

Portefeuillehouder Zuidoost Azië en China

Interview

Interview met Marion Beijer

Tien jaar geleden nam Marion de rol van voorzitter van het IHF op zich. Dit jaar neemt ze afscheid.

Wie ben je ?

Ik kom uit een gezin waar veel aandacht was voor de arme wereld om ons heen. Wij hadden het zelf niet breed maar het was volgens mijn

moeder altijd ergens anders erger. We schonken veel weg. Toen ik ouder werd keek ik wel anders tegen die liefdadigheid aan. Ik was al ruim in de veertig toen ik kennis maakte met de vrijeschool en de antroposofie.

Pas op latere leeftijd ben ik geschiedenis gaan studeren. Direct daarna kwam er een positie vrij op de bovenbouw in Eindhoven. Ik wilde graag iets met het vak, dus begon ik met het geven van periodelessen. Het was een heerlijke tijd. Er lag nog weinig vast en je kon de lessen afstemmen op wat er in de wereld speelde. Ik genoot enorm van pubers, het was zalig om zo

geïnspireerd les te kunnen geven. Het blijft een fascinerend proces dat je als kind verwonderd de school binnen komt en als volwassene in rijkdom de school verlaat.

Er volgde ook het mentorschap. Sommige leerlingen van destijds die nu allang volwassen zijn komen nog steeds ieder jaar bij mij thuis lunchen. Door te groeien in de school ontdekte ik wie ik echt was en werd daarin steeds steviger. Na een aantal jaren werd ik rector van de school. Ik heb vooral geleerd om met allerlei soorten mensen samen te werken, lastige gesprekken te voeren en de dagelijkse leiding te nemen. Het lag me, ik heb er enorm van genoten. Door mijn nieuwe partner heb ik ook anders naar de antroposofie leren kijken, daar ben ik echt van gegroeid. Richting mijn pensioen maakte ik kennis met Jan Sint, en hij was de schakel tussen mij en het Internationaal Hulp Fonds. Na mijn pensioen besloot ik al mijn kennis en kunde in te zetten voor het IHF. Ik werd voorzitter in 2014.

Wat is je taak binnen het IHF?

Als voorzitter bemiddel ik tussen de verschillende portefeuilles en daarmee in de diversiteit tussen deze portefeuilles en hun eigenaren. Je houdt uit respect zicht op de cultuur van het land. We steunen het onderwijs in dat land, niet ons onderwijs. Het is belangrijk dat je zicht houdt op de verschillen in religie en de cultuur van het land of continent en dat respecteert.

Wat heb je zien veranderen de afgelopen jaren?

We zijn als groep vrijwilligers professioneler geworden. Onze organisatie is meer gestructureerd geworden. Er is meer overleg onderling tussen de portefeuillehouders wat de samenwerking ten goede komt. We vergaderen gedegen, professioneel en frequent.

Vanaf het begin is het lastig geweest om de scholen te benaderen. Mijn wens bij mijn aantreden was dat we bij ieder kind die op de kleuterschool begint, we ouders hoopten mee te nemen in de bewustwording van het bestaan van het IHF. Samen de schooltijd doorlopen, voor jouw kind hier, maar ook voor een ander kind ergens anders ter wereld.

Wat wens je het IHF toe?

Dat we jonge ouders aan ons kunnen binden. Voor jouw kind, dat goed gevoed en warm gekleed naar school gaat, gaat een ander kind ook naar school. Je kunt namelijk wat betekenen voor een ander kind.

Waar heb je het meest van genoten?

Ik heb het meest genoten van vergaderingen waarin gepassioneerd verteld wordt over de diverse portefeuilles, daar krijg ik het gevoel dat het IHF er echt toe doet, dat we nuttig kunnen zijn.

Als mensen vol passie kunnen vertellen over een andere cultuur, met name inhoudelijk, geniet ik daar ontzettend van. Het is fantastisch dat je als voorzitter de voorwaarden kunt scheppen voor de portefeuillehouders zodat ze kunnen doen wat ze moeten doen, waar ze goed in zijn.

Maaïke Honig

Malawi

Kuphundzitsa Waldorf Trust

In januari van dit jaar was ik te gast op Kufunda Village School, een door het IHF gesponsorde Waldorfschool in Zimbabwe. Daar ontmoette ik Daiton Sfavi uit Malawi. Ik had via via over hem gehoord en inmiddels hadden we heel veel whatsappjes uitgewisseld. Wat kan dat toch handig zijn als je zover van elkaar af

woont.

Daiton was meerdere malen op congressen en cursussen geweest, die op het terrein van Kufunda Learning Community gehouden worden.

Hij was daar geïnteresseerd geraakt in de hele opzet van de Learning Community, waarvan de Waldorfschool het kloppend hart is. Hij woont zelf in Malawi, in een kleine gemeenschap waar zijn oom een hospitaaltje heeft. En zoals hij zegt : "als de regering niets voor ons doet, moeten we het zelf doen.". Hij wil een Waldorfschool opzetten in zijn dorp.

We kwamen overeen dat hij de busreis van 20 uur naar Kufunda zou ondernemen en dat ik die zou betalen. We spraken een dag lang met elkaar.

Het eerste wat we besloten was dat Daiton met drie vrouwen uit zijn dorp, die al ervaring hadden in het onderwijs, naar Dar es Salaam, Tanzania zou vertrekken om daar drie dagen mee te draaien op de Hekima Waldorf School. Een hele klus ! Paspoorten moesten aangevraagd, de busreis van twee dagen en overnachting georganiseerd.

Het was de reis van hun leven. In Dar wer-

den ze heel gastvrij ontvangen, onderdak en maaltijden waren voor rekening van de school. Casmir Msigwa en Stephen Chambo , leraren van Hekima en goede bekenden van het IHF, wijden hen in alle onderdelen van deze grote vrijeschool in en zorgden ervoor dat ze zich thuis voelden. De vriendschap werd bezegeld door mooie geschenken. Opgetogen gingen ze huiswaarts.

Ze waren echter nog geen dag thuis of de Cycloon Freddy joeg vernietigend over hun land. In hun dorp werden huizen weggeblazen, land en wegen liepen onder water. Enkele mensen kwamen om. Velen waren dakloos. Ze moesten meteen aan de slag !

Er was een stenen gebouw waar de mensen opgevangen werden. Overal vandaan werden bedden gesleept en met een terreinwagen over de ondergelopen wegen naar het gebouw gebracht. Er werd eten verzameld voor de daklozen.

Op de foto staan ze, trots op de saamhorigheid van hun dorpsgenoten.

Maar die Waldorfschool, de eerste in Malawi gaat er ook komen. We hopen op donaties !

Reiny Jobse

P.S. Dat we op dezelfde golflengte zitten blijkt wel : Deze tekst was net in mijn bestand opgeslagen toen er een Whatsapp kwam met een video van de eerste schooldag van de kleuters !
[Als u dit nieuwe initiatief wilt steunen, vermeld dan code Malawi](#)

Nepal

In 2015 kreeg ik van Anselma Remmers, toen portfeuillehouder van o.a. Nepal en India de vraag om teachertraining te verzorgen in Nepal. Sinds mijn eerste bezoek heb ik me met dit land verbonden. Inmiddels ben ik er drie maal geweest. Helaas moest ik vanwege de gezondheid van mijn vrouw tweemaal annuleren en vervolgens kwamen de lockdowns. Intussen heb ik wel les kunnen geven via de digitale weg. Dit zal ik de komende jaren blijven verzorgen en coach op aanvraag inmiddels ca. 60

leraren van vier scholen.

In november 2022 heb ik les gegeven op vier scholen. In de eerste plaats aan de leraren en enkele lessen aan de kinderen.

De eerste school is de **Himalaya Waldorfschool** te Kathmandu. Een school die door het geweldige initiatief en enorme inzet van het echtpaar Ilse en Shiva Sapkota twee jaar geleden is gestart met dertig kinderen. Ze hebben inmiddels een fusie gesloten met een reguliere school die graag wil veranderen in een vrije school en hebben nu 260 leerlingen en dertig leraren! Ilse neemt dagelijks, naast het runnen van hun trekkingsbureau en hun guesthouse, de opleiding en begeleiding van de leraren

voor haar rekening .

Zij is zelf jarenlang kleuterjuf op de vrije school in Nederland geweest en al lange tijd woonachtig en getrouwd met de Nepalees Shiva. Samen hebben ze twee kinderen. Ik heb enorm respect voor de energie en ook de financiële middelen die ze voor de school inzetten. Ik heb vijf dagen met alle leraren gewerkt en in de ochtend klassen bezocht en diverse gesprekken gevoerd. Een intensieve klus, daar de verschillen in achtergrond van de leraren ongelofelijk divers is! Gelukkig kreeg ik volledige ondersteuning van Ilse en Shiva. Shiva was mijn trouwe tolk. Ze deed dit op dubbele wijze; van Engels naar Nepalees, maar ook maakte zij de antroposofische inhoud toegankelijker voor de deelnemers.

De tweede school was een oude bekende voor me en daar onderhoud ik al jaren een goed contact mee. Dat is de **Maitraya Pathshala** school in Pokhara, aan de voet van de machti-

ge Himalaya.

Deze school is in 2014 gestart met vijf kleuters en heeft nu een kleuterklas en klas 1 t/m/8.! Door de Lockdown is het aantal kinderen van ca. 90 teruggelopen naar ca. 70. Er zijn negen leraren werkzaam. Drie van hen trekken vanaf het begin de kar, ze wonen op het terrein van de school. Dit zijn Asa, Bishnu en Ritman. Ritman start om 5 uur met het melken en verzorgen van een veertiental koeien en gaat vervolgens op het land werken, waar ze volledige BD landbouw bedrijven. Rond 8.20 trekt hij zijn laarzen uit om vervolgens les te geven tot 15.30 om daarna weer op het land aan de slag te gaan en de administratie te doen en gesprekken te hebben!!! De hele school is

eigenhandig gebouwd! Daarnaast vond Ritman het belangrijk dat er euritmie voor alle klassen is. Daarom is hij vijf jaar geleden begonnen met de euritmie opleiding in India, vijf jaar lang een week per twee maanden. Hij verzorgt nu voor alle klassen de euritmie. En ik kan zeggen dat

school heeft verbonden als ervaren vrijeschool lerares en begeleidster.

Een zeer kleurrijke overweldigende plek alwaar een woon-en werkgemeenschap is voor mensen met lepra. Naast een ruim naaiatelier, een houtwerkplaats, weverij, juwelenwerkplaatsje en prachtige binnentuin is er een school met

het voor de kinderen het hoogtepunt van de week is !!!

Ze kunnen de school enigszins bedruipen met kleine ouderbijdragen en verkoop van melk en kaas en groenten, hoewel alle kinderen en leraren dagelijks warm eten met de producten van het land. Dus dagelijks ca. tachtig monden te voeden! Ook hier mocht ik vijf dagen training geven. De groep leraren wordt hier intensief begeleid door met name Ritman, die inmiddels behoorlijk veel studie heeft verricht betreffende de antroposofische menskunde en vrijeschool pedagogie. Daardoor waren mijn inhouden en oefeningen zeer toegankelijk voor iedereen. Ik kwam a.h.w. in een gespreid bedje!

ca. 136 kinderen en een zeer vrolijk en gemotiveerd lerarencollege. De school heeft een peuterklas, kleuterklas en klas 1 t/m 7.

De vierde school was de oude vertrouwde en oudste vrijeschool van Nepal, de **Tashischool**.

De derde school was de **Shanti Sewa Griha Waldorf school** te Kathmandu. Deze school bezocht ik voor het eerst op vraag van Nima Sherpa, die jarenlang lerares was op de Tashischool te Kathmandu en zich sinds een jaar met deze

Na een heftige interne crisis heeft de school een doorstart gemaakt in een nieuw gebouw en heeft nu twee kleuterklassen en klas 1 t/m 4. Ze hopen een flink stuk land achter de school te kunnen kopen of huren om te kunnen uitbreiden. Hiervoor hebben ze dringend financiële steun nodig. Twee kleuterjuffen zetten zich al bijna vanaf het begin van de school in. De meeste leraren werken zonder inkomen en kunnen dit doen dankzij het werk van hun echtgenoot. De directrice is Dil Maya, die enkele jaren op de "oude" Tashi school had gewerkt en op de Maitreya in Pokhara. Zij heeft zich zo sterk met deze school verbonden, dat ze nu in een eenkamerhuisje bij de school woont! Dus vier scholen met een volledig verschillende biografie en totaal verschillende omstandigheden.

Naast mijn beperkte begeleiding komt al jarenlang een zeer ervaren lerares Michael uit Israël twee keer per jaar om bijna alle vrijescholen samen lerarentraining te geven. De meeste scholen onderhouden ook min of meer contact met elkaar.

De spirituele menskundige basis van de vrijeschool sluit enorm aan bij de cultuur van het Nepalese volk, waarin het dagelijkse leven doordrongen is van spiritualiteit. Het samen-

gaan van het hindoeïsme en boeddhisme, met op de achtergrond de oude natuurgodsdienst, de Bo'n religie is een vanzelfsprekende ingang voor en verbondenheid met de antroposofie. Tegelijk is het een hele strijd tegen het sterk in het Aziatische onderwijs verankerde beeld dat kinderen zo snel en zo goed mogelijk intellectueel en cognitief moeten presteren om later een goed betaald beroep te kunnen uitoefenen om zo tot een gelukkig mens uit te groeien. Een misverstand dat helaas wereldwijd haar offers

brengt!

December 2022

Peter Giesen

Zimbabwe

Ruzivo Early Childhood Centre is een klein Waldorf schooltje in Chitungwiza, een buitenwijk van Harare, de hoofdstad van Zimbabwe. In dit deel van Chitungwiza wordt overal volop gebouwd. De wegen zijn nog niet klaar, maar de huizen die er al staan beloven dat het een riantere wijk gaat worden. Op een perceeltje van 2000 vierkante meter bouwt Gilbert Guvakuva

hier een kleuterschool.

Guvakuva is een ervaren Waldorfleraar. Na tien jaar leraarschap op een reguliere school in Zimbabwe vertrok hij naar Zuid-Afrika waar hij op Dassenberg Waldorf School zijn draai vond. Daarna werkte hij enkele jaren aan het Centre for Creative Education in Kaapstad. Vervolgens deed hij de lerarenopleiding in Stuttgart om als

een gediplomeerde Waldorfleraar weer naar Harare terug te keren. Daar deed hij pogingen om een reguliere school om te vormen tot een Waldorf school. Dat lukte echter maar gedeel-

telijk. Maar zijn ideaal bleef: een echte Waldorf school opzetten.

Hij kreeg financiële hulp van de sponsors uit Europa. Onder de vlag van Early Childhood Teacher Training Zimbabwe werd een stuk grond aangekocht en een prefab gebouw neergezet. Daar worden nu leraren cursussen gegeven en samen met zijn vrouw Hlekisani, een gediplomeerde Waldorf kleuterjuf werd de school geopend.

Er zijn al zes kleuters, die lekker spelen op het terrein, waar straks de lagere school komt. Ze genieten van de lekkere hapjes die Hlekisani maakt. Er is al schoon drinkwater, en met behulp van IHF werd een toiletgebouw neergezet. De toiletputten staan klaar om geïnstalleerd te worden. Gelukkig mogen de kleintjes als ze nodig moeten bij de kerk op het terrein ernaast naar de wc. Maar dan moeten ze wel eerst de poort uit en de andere poort weer in ... en dat

halen ze niet altijd.

Gilbert is een praktisch man. Zodra er geld op de bank komt van een sponsor, gaat hij regelrecht naar de bouwmarkt voor bouwmaterialen. Er zijn in de buurt genoeg werklui te vinden om te helpen bouwen. Zo bouwt hij gestaag aan zijn droom. Er is gelukkig veel belangstelling van scholen in de buurt, en van ouders die er huizen bouwen.

Reiny Jobse , portefeuillehouder Oost-Afrika en Zimbabwe

[Wilt u mee bouwen aan deze droom?](#)
[Vermeld dan bij uw bijdrage :Zimbabwe.](#)

China

Duanwu Festival

Harry Huang, de oprichter van de eerste Waldorf School, schrijft dat het Chinese Duanwu Festival bekend staat als het Drakenbootfestival.

De oorsprong van het Drakenbootfestival komt van een legendarisch verhaal over Qu Yuan. Qu Yuan was een patriottisch dichter en adviseur van de koning in het koninkrijk Chu tijdens de oorlogsperiode van het oude China (710). Hij werd verbannen door de koning voor zijn ontrouw. Qu Yuan had een strategische alliantie voorgesteld met het Qi koninkrijk om

De raceboten zijn versierd als draken waarmee ze op de rivier racen. Het festival wordt al meer dan 2200 jaar gevierd. Het is een traditionele Chinese feestdag die valt op de vijfde dag van de vijfde maanmaand. Het valt meestal eind mei of juni op de Gregoriaanse kalender. In 2023 valt het Drakenbootfestival op 22 juni. Vanwege de Covid-19 beperking, waren alle festivals de afgelopen drie jaar niet toegestaan. De foto's zijn genomen in 2018 of 2019. Het Drakenbootfestival is een van de vier belangrijkste traditionele Chinese festivals, samen met het Lentefestival, Graftschennisdag en het Mid-Herfst Festival. De vier belangrijkste festivals worden niet alleen op het Chinese vasteland gevierd, maar ook in vele andere Aziatische landen. De drakenbootrace is de meest populaire activiteit tijdens het Drakenboot Festival.

het bedreigende Qin koninkrijk af te weren, maar de koning geloofde het niet en stuurde Qu Yuan naar de wildernis. Helaas had Qu Yuan gelijk over de dreiging van het Qin Koninkrijk, waardoor de Koning van Chu Koninkrijk al snel gevangen werd genomen. Bij het horen van het tragische nieuws, verdronk

Qu Yuan zichzelf in de Mi Luo rivier in de provincie Hunan in 278 voor Christus.

Toen het trieste nieuws zich verspreidde, gingen de lokale mensen met hun boten op zoek naar zijn lichaam en lieten klompen rijst in de rivier vallen zodat de vissen zich niet tegoed zouden doen aan Qu Yuan's lichaam.

Later werd de rijst omwikkeld met bladeren en gekookt. Dit noemt men Zongzi.

Zongzi wordt ook een heerlijke traditionele snack. Het oorspronkelijke verhaal van Zongzi werd verteld tijdens de vroege Han dynastie (300 na Christus), Qu Yuan werd een watergeest na zijn dood. "Je kunt het zien als een geest, een geestenergie die gestild moet

worden.

Er zijn verschillende manieren om een geest te kalmeren, maar de beste en meest duurzame is om het voedsel te geven om onze ontbrekende ziel te voeden." Dat is wat de Chinezen geloven.

Het Drakenbootfestival werd oorspronkelijk geselecteerd op 20 mei 2006 als Nationaal Immaterieel Cultureel Erfgoed. Op 30 oktober 2009 werd het toegevoegd aan de UNESCO representatieve lijst van immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid.

Het is moeilijk voor scholen om drakenbootraces te organiseren. Velen organiseren in plaats daarvan drakendansen. De ouders worden

uitgenodigd om deel te nemen aan het feest. Zo wordt het een feest van de hele schoolgemeenschap. Groot en klein maken samen plezier en spelen spelletjes met touwen als onderdeel van de race-activiteiten.

We maken op de scholen ook Zongzi als lekkers. Het is een zeer essentieel deel van het feest. De leraren spelen het verhaal uit als een tafelspel.

Waldorf onderwijs blaast de traditionele cultuur nieuw leven in. De gemeenschapszin is sterk. Graag willen we in China het Waldorf onderwijs laten voortbestaan. Door de tegenwerking vanuit de regering is dit erg lastig. We zijn dankbaar dat het IHF onze Boluomi kleuterschool ondersteunt zodat onze leraren de kinderen en de gemeenschap kunnen dienen.

Mira Spelbrink

Portefeuillehouder Zuidoost Azië en China

Zimbabwe

Kufunda Village School

Een half uur rijden van het vliegveld van Harare, de hoofdstad van Zimbabwe ligt omgeven door een natuurgebied een lieflijk landgoed. Twintig jaar geleden is hier het Kufunda Learning Community project gestart door Maianne Knuth. Ze is half Deens, half Zimbabweans.

Ze is geboren in Zimbabwe, studeerde internationale business in Kopenhagen. Maar eenmaal weer terug in Zimbabwe, op het landgoed van haar familie, heeft ze zich voornamelijk toegelegd op werken met groepen, waarbij bewustwording en gemeenschapsvorming steeds het doel zijn. Ze organiseert de ene conferentie na de andere, vooral op gebied van Waldorf-onderwijs, ecologie en biologisch-dynamische landbouw. Op de akkers worden met de biologisch-dynamische methode behalve groenten ook allerlei soorten kruiden verbouwd, waarvan geneesmiddelen gemaakt. De boeren maken samen compost en biologisch-dynamische preparaten.

Twee jaar geleden vond hier ook de All African Anthroposophical Training onderdak: een conferentie waar uit vele Afrikaanse landen mensen van allerlei pluimage samenkwamen om de antroposofie te bestuderen.

De bewoners van Kufunda, -opvallend veel jongeren-, nemen vaak deel aan de conferenties. De leraren van de school, die op een enkeling na allemaal op het landgoed wonen helpen met koken en regelen.

Het hart van het project is de school. Verspreid over het terrein - goed verstopt tussen de struiken en de enorme rotsblokken die kenmerkend voor het landschap zijn- vind je de klaslokalen, geheel ecologisch verantwoord gebouwd in traditioneel Zimbabweanse stijl, met een prachtig rieten zadeldak op een open houten constructie. De muren zijn opgetrokken uit steen en met een dikke leemlaag afgewerkt. In sommige gebouwtjes zitten twee klassen bij elkaar. Op dit moment zijn er 90 leerlingen, maar als de school groeit wordt er een lokaal bijgebouwd. De bouwplannen liggen al klaar. Rond de lokalen is veel ruimte voor kringspel en buitenlessen. De deuren naar buiten staan als het weer het toelaat open.

De lessen zijn sterk ervaringsgericht. Waar het kan wordt eerst gedaan en dan gedacht. De leerlingen verbouwen het eten voor hun maaltijden zelf, in hun eigen schooltuin. Samen hebben ze op de landelijke boomplantdag nieuwe bomen rond de akkers geplant, zodat er in de hete zomers meer schaduw is voor de groenten. Als de koemestpreparaten worden gemaakt mogen ze met elkaar met blote benen

dansend in een grote bak de mest kneden. Ze verzorgen de paarden en mogen erop rijden, als ze dat durven.

Sommige van de zeven leraren zijn al van het begin van de oprichting aan de school verbonden. Toen Elisabeth Madanire als eerste van het team naar de lerarenopleiding in Nairobi ging voor een opfriscursus, -gesponsord door het IHF-, werkte haar enthousiasme bij terugkeer zo aanstekelijk, dat inmiddels vijf leraren drie maal per jaar naar Nairobi afreizen voor de Waldorf-opleiding aan het EATT. (East African Teacher Training). Dat ze per jaar daarvoor zes weken vakantie inleveren is ze alles waard. Want, zoals ze zeggen : na iedere cursus heb ik zoveel geleerd en zijn mijn lessen weer zoveel beter geworden.

Helaas is de afstand Harare-Nairobi alleen te overbruggen met een vliegtuig. En vanwege de oplopende kosten zou het beter zijn als er een opleiding in de buurt zou komen. Aan de andere kant zouden ze de collega's van Zanzibar, Tanzania, Kenia, en Oeganda niet willen missen. Bovendien leren ze ook zoveel van elkaar, omdat er tussen de scholen net zoveel verschillen als overeenkomsten zijn.

De cursus is net weer afgelopen. Het schoolleven weer begonnen. De vorige twee weken

kreeg ik elke dag zulke enthousiaste whatsappjes van ze: ze popelden om het geleerde toe te gaan passen.

Er zijn nog twee cursussen dit jaar. Wat zou het fijn zijn als ze daar alle vijf weer naar toe kunnen.

Reiny Jobse

[Als u wilt helpen vermeld dat als code: Zimbabwe.](#)

Zanzibar

ZANZIBAR

Er wordt me vaak gevraagd of dat wel samen gaat: Waldorf en Islam.

Volgens de Australische Judi Palmer, die in 2014 op Zanzibar de Islamitische Waldorf school CEFZ oprichtte, zijn er heel veel overeenkomsten tussen wat het vrijeschool onderwijs voorstaat en de islamitische religie zoals zij die op Zanzibar leerde kennen. Uit het curriculum dat zij uitwerkte samen met Suzanne van Tongeren, een Nederlandse vrijeschoolleerares, die een half jaar op de school verbleef, blijkt dat ook. De eeuwenoude Arabische literatuur biedt genoeg vertelstof: heldenverhalen, ridderverhalen, parabellen, heiligenlegenden, sprookjes en poëzie. De Bijbelse verhalen die in de derde klas verteld worden komen ook in de Koran voor. Maar ook in de omgang met elkaar, de zorg voor armen, de eerbied en het respect voor de natuur vinden de twee levens-

richtingen elkaar.

In de ritmische dagindeling zien we het gezamenlijk spreken zeggen, het vijf keer gezamenlijk gebed.

In CEFZ krijgen de kinderen vier dagen per week na de Waldorf-lessen veertig minuten les in reciteren van een imam, die daarvoor op school komt.

Het is dus niet verwonderlijk dat het belangrijkste feest van het jaar de Ramadan is. In de weken voor het Suikerfeest wordt er op de school extra aandacht aan de religie besteed en de kinderen vanaf de vijfde klas mogen ook, als ze dat willen aan de vasten meedoen.

Voor de kinderen die op de reguliere scholen les krijgen is dat nauwelijks bijzonder. Zij zitten eigenlijk het hele jaar door elke dag tot negen uur 's avonds op school met een lege maag, waar ze weinig anders doen dan teksten uit de koran uit hun hoofd leren.

Op CEFZ krijgen de kinderen elke dag tweemaal een gezonde maaltijd, met verse vruchten uit de tuin van de school, eieren van de kippen en honing van de bijen. Omdat ze zelf de vruchten plukken en de dieren verzorgen krijgen ze eerbied voor wat leeft en groeit. Eten is dan niet zomaar vanzelfsprekend, zeker niet voor deze kinderen, die allemaal uit arme gezinnen komen. Ze zijn zeer gemotiveerd om te vasten. En het is ook wel stoer als je het volhoudt. Als de zon ondergaat is er de gelegenheid om wat te eten. Om het extra feestelijk

te maken zijn er door de kinderen papieren lampjes gemaakt, die de maaltijd in het donker een sprookjesachtig aanzien geven.

En aan het eind komt het grote Suikerfeest.

Een van de hoofdsponsors van de school is de manager van het slijke Hyatt Hotel. Traditiegetrouw komt de chefkok van het hotel zelf naar de school om de verrukkelijke maaltijd waarop hij trakteert zelf uit te serveren. Op de maandag na het feest komen alle moeders naar de school voor de Byriani, een heerlijke maaltijd, waarna iedereen het gewone leven weer gesterkt kan oppakken.

Ook al is de school ingebed in de islamitische cultuur, de verschillen met de andere scholen op het eiland zijn enorm. Ten eerste zijn alle leerlingen half wees. Dit wil zeggen: vaderloos. Jongens en meisjes krijgen samen onderwijs. Naast alle kunstvakken krijgen ze ook euritmie

en hardlopen en zwemmen. Elke dag gezonde voeding en vooral persoonlijke aandacht. Net als in alle andere scholen gingen de tien leerlingen van de hoogste klas op voor het staatsexamen. Alle tien slaagden voor het examen met de hoogste cijfers (niveau A of B). Van de reguliere scholen slaagde slechts 15 % van de leerlingen, geen met A of B niveau. De leerlingen van CEFZ willen alle tien doorleren, twee zijn al aangenomen voor een opleiding in clinical medicine, het diploma geeft toegang tot een bachelor graad. De anderen zitten nu op een goede middelbare school. Ze krijgen begeleiding en financiële bijstand van CEFZ.

Het is duidelijk : meer zorg en persoonlijke aandacht, goede voeding, betrokkenheid van de moeders bij de school zorgen voor betere schoolresultaten. Voor het volgend jaar worden er weer gesprekken met moeders gevoerd. We gunnen meer kinderen uit de armste gezinnen zo'n kans. Een nieuwe eerste klas zal dan het Waldorf-avontuur beginnen. We hopen weer op uw steun.

Vermeld bij uw overschrijving de code :Zanzibar.

Reiny Jobse, portefeuillehouder Oost-Afrika

Kenia

BEDANKT !!!

Hongersnood in Selenkay, Kenia

In het vorige nummer deed ik een dringende oproep om de kinderen van de Masaai Naretoi School in Kenia en hun ouders te redden van de hongersnood. Allereerst financierde het IHF in oktober een voedselactie. In januari logeerde ik drie dagen bij de stam en kon ik een deel van het geld dat met de actie bijeengebracht was overhandigen aan hoofdman Leonard Onetu. Er werd maismeel van gekocht voor pap. Alvast genoeg voor drie maanden. Vanaf die tijd krijgen alle 120 kinderen van de school elke dag maispap als ontbijt en bonen en ugali als lunch. Met de medewerkers van de Zukunftsstiftung Entwicklung van

de GLS bank in Bochum, Duitsland waar wij bij dit project mee samenwerken, hebben we besloten dit het hele jaar in elk geval te blijven doen.

De situatie in de stam is ernstig. Overal verspreid liggen skeletten van koeien. Die laten ze liggen voor de honden, zodat die nog wat te eten hebben. Die honden moeten in de nacht wilde dieren op afstand van het overgebleven vee houden. Er is niet veel hoop dat die honden het nog lang volhouden. En helaas heeft het nog geen druppel geregend. We willen u heel hartelijk danken voor de gulle donaties waarmee we deze noodactie konden organiseren. En u zult begrijpen dat de actie voor schoolmaaltijden voor de kinderen niet afgesloten is. Hartelijk Dank !!

Reiny Jobse, portefeuillehouder Oost-Afrika

Namibië

Waldorf School Windhoek

Vrijeschoolonderwijs, nog steeds een nieuwe impuls in Namibië.

Waldorf School Windhoek (WSW) is geves-

tigd in de hoofdstad van Namibië, Windhoek. Ongericht in het jaar 2000, is het de enige Vrije School in Namibië tot nu toe.

De school geniet van de culturele diversiteit van het zijn in de hoofdstad van het land, waar mensen uit alle vier de hoeken van het land naast elkaar wonen. Hoewel WSW al meer dan 20 jaar bestaat, is de filosofie van het vrijeschoolonderwijs nog steeds een relatief nieuwe impuls. De aanpak van onderwijs door middel van kennis, van kunst en praktisch werk heeft ervoor gezorgd dat WSW door het publiek wordt gezien als een speciale school, een school voor de 'academisch uitgedaagden'. Deze perceptie wordt ook gedragen door het feit dat onderwijs in Namibië algemeen wordt begrepen als de ontwikkeling van slechts één faculteit van de mens - het intellect.

Omdat steeds meer mensen op zoek zijn naar wat kan worden aangeduid als een alternatief onderwijs is er steeds meer belangstelling voor

een opleiding die nieuwe wegen biedt. Dit maakt Vrije School Windhoek steeds meer tot een bezienswaardigheid.

Praktisch werk en beroepsopleiding, een zaaije dat de toekomst voor Namibië in handen heeft.

Waldorf School Windhoek is al vele jaren op zoek om te laten zien wat het Waldorf-curriculum biedt. Uit deze zoektocht is Basic Vocational Education and Training (BVET) geboren. Dit is een initiatief dat middelbare scholieren blootstelt aan de wereld van werk door intensieve onderdompeling in vakken, zoals houtbewerking, tuinbouw, landschapsarchitectuur, boekhouding, elektriciteit en gastvrijheid (smeden en leerwerk zitten in de pijplijn).

De school beschikt, dankzij hulp van sponsors, over volwaardige faciliteiten om deze programma's aan te bieden. Een typische schooldag op de middelbare school begint in de ochtend met leervakken. In de middag, na de lunchpauze, worden de studenten in groepen verdeeld en gaan ze naar hun respectievelijke werkplekken voor BVET. Landscaping gebruikt het hele schoolterrein als werkplek. Hier werken de leerlingen met veel aandacht om het schoolterrein om te vormen tot een paradijs. In de schooltuin produceren tuinbouwstudenten verse groenten om te verkopen aan de leraren en anderen. Altijd iets verfrissends. Hout- en houtbewerkingsgroepen werken met het doel om met hun producten te verbinden en te dienen. Op deze manier krijgen de leerlingen de kans om te ervaren hoe dergelijk toegewijd werk de echte wereld dient.

Het Namibische onderwijssysteem biedt pas na een toelatingsexamen een beroepsopleiding aan. Zo trok het Basic Vocational Education and Training-initiatief van de Waldorf

School Windhoek bij de oprichting veel belangstelling van de staat. Deze interesse stierf echter weg met het constante schuiven van de openbare ambtsdragers.

De school had enorme ambities voor dit initi-

atief en streefde er daarom naar om het door de staat te laten erkennen, zodat de studenten het programma konden afsluiten met een erkend certificaat in de basisberoepsopleiding. Grote struikelblokken stonden echter in de weg. Ondanks deze schijnbare worstelingen is BVET meer dan een geschenk voor de studenten geweest, zoals blijkt uit het diepe plichtsbesef en het gevoel van gemeenschap van de studenten door middel van werk.

Dit programma is zo inspirerend, dat sommige studenten besloten om een bedrijf op te richten dat ze "The Learners Company" noemden. Dit initiatief bracht leerlingen samen om uit hout een groot aantal nuttige items te maken. Het meest fascinerende element van het Learners ' Company is de zelfmotivatie en toewijding van de studenten. De leden sloten zich uit eigen wil aan en werken onvermoeibaar in hun vrije tijd, ook in het weekend. De producten zijn niet alleen nuttig, maar tonen ook de creatieve vaardigheden van de leerlingen. De leerlingen verkopen deze op de "Groene Markt" van de Christen Gemeenschap en in enkele lokale supermarkten.

De beroepsopleiding is eigenlijk gewoon een kers op de taart. Al het praktische werk dat wordt gedaan in de klassen voorafgaand aan de middelbare school verdient veel meer erkenning. Onze leerlingen van de basisschool

komen al in contact met praktisch werk door middel van tuinieren, houtwerk en handwerk. De impact hiervan kan nooit in waarden worden aangegeven. Maar kan worden waargenomen door het vrolijke krossen met een kruiwagen in een stofwolk tijdens het tuinieren, de

verwonderde gezichten bij het uitkomen van een zaailing in hun kleine tuinen, de duidelijke vreugde en het gevoel van trots na urenlang ploeteren, en dan met een goed gemaakte tas of houten voorwerp met hun naam erop naar huis gaan. Af en toe zijn er van oud-leerlingen uitingen over hun diepgewortelde waardering voor deze kansen. Inderdaad, verbinding maken met de wereld door middel van praktisch werk vindt een plaats in de diepste hoekjes van ieders ziel.

Deze ervaringen en observaties schetsen een duidelijk beeld dat praktisch werk een benadering is die zo noodzakelijk is om elk individu het gevoel te geven echt mens te zijn. In de Namibische context gaat de behoefte aan praktisch werk nog dieper naarmate het land wordt geconfronteerd met steeds toenemende jeugdwerkloosheid en criminaliteit als gevolg daarvan.

We zijn nog steeds hoopvol dat op een dag het Basic Vocational Education and Training-initiatief van Waldorf School Windhoek het openbare onderwijssysteem van de staat zal inspireren. Dat het jongeren een opstap biedt naar een beroepsopleiding na de middelbare school. In de tussentijd zijn we tevreden om te zien dat jonge mensen bij WSW intelligent worden in het gebruik van hun handen. Dit is het zaad voor de toekomst van toegewijde individuen.

Boyd Kagonga docent WSW
Vertaling Irene Storm

Sint Jans viering in Namibië, een tijd om te zoeken naar innerlijk licht.

Omdat het op het zuidelijk halfrond is, wordt Sint-Jan in de winter gevierd. Naarmate het daglicht korter wordt en de nachten langer, neemt het gevoel om naar binnen te trekken toe. De behoefte om een warme deken om te slaan en binnen de warme grenzen van een huis te blijven neemt toe. Daarom stellen de lange donkere nachtelijke uren het individu in staat om naar binnen te kijken, om zijn innerlijke licht en warmte te vinden.

Om St. Jan te vieren, komen we samen, lera-

ren, leerlingen en ouders en verzamelen we ons in de goed verduisterde hal. Een moment van diepe eerbied is er voordat een verhaal wordt verteld. Daarna loopt iedereen naar buiten naar de open ruimte over een pad verlicht door kaarsen. Een stapel hout wordt in brand gestoken en bij het vreugdevuur, wordt er gezongen. Liedjes die zo bekend zijn bij iedereen. Brood met warme soep wordt gedeeld terwijl we kijken en voelen hoe de woedende vlammen tot aan de nachtelijke hemel reiken. Op dit moment van overvloedige warmte en de warmte van de gemeenschap, vergeet men de kou van de nacht en de eenzaamheid die deze wintermaanden met zich meebrengen.

Boyd Kagonga docent WSW

Jaarcijfers 2022

Toelichting bij de kerncijfers 2022 *)

Weliswaar is de coronapandemie inmiddels beëindigd, maar het werk van het IHF werd in 2022 nog sterk beïnvloed door deze pandemie. Het goede nieuws is dat zowel de inkomsten (uw gulle giften!) als de verstrekkingen (onze hulp aan de kinderen en de leerkrachten) zijn gestegen.

Maar we hadden nog meer willen doen! Dat dat nog niet gelukt is komt onder meer door dat er niet nog gereisd kon worden, de scholen door corona minder reguliere aanvragen deden en cursussen nog steeds veelal online werden gegeven.

De overheadkosten zijn in 2022 gestegen ten opzichte van 2021. Dit komt met name vanwege de extra kosten door het koersverlies op de certificaten. Als dit koersverlies buiten beschouwing wordt gelaten, is het percentage overheadkosten 8,6%, hetgeen ruim binnen de norm is voor ANBI instellingen. Meer informatie over het koersverlies op de beleggingen is te vinden in de jaarrekening 2022.

Op deze plaats besteed ik graag aandacht aan het opleidingsfonds: de verstrekkingen daaruit zijn in 2022 gelukkig gestegen, maar daarmee dreigde het fonds uitgeput te raken. Dankzij een grote erfenis hebben wij het opleidingsfonds inmiddels weer kunnen vullen. Daardoor zullen we gelukkig ook de komende jaren vele leraren kunnen ondersteunen om vrijeschool leerkracht te worden!

Inmiddels leven we in 2023 en merken we dat de vraag vanuit de scholen duidelijk aantrekt. Door onze gezonde financiële situatie en dankzij uw hulp zullen we naar verwachting aan een belangrijk deel van die vraag kunnen voldoen. Veel dank voor uw bijdragen!

Hans van Delden
(penningmeester IHF)

*) Omwille van de leesbaarheid is gekozen voor deze vorm van financiële verslaglegging. Een digitale versie van de volledige jaarrekening 2022 is te verkrijgen via het secretariaat: info@internationaalhulpfonds.nl

Stichting Internationaal Hulpfonds IHF
Kerncijfers 2022

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Inkomsten		
Vrij besteedbare baten	96.395	78.124
Geoommerkte donaties schoolfonds	90.845	68.276
Geoommerkte donaties opleidingsfonds	<u>3.820</u>	<u>18.659</u>
Totaal inkomsten	191.060	165.059
Uitgaven		
Verstrekkingen uit schoolfonds:		
Oost Afrika	23.385	27.601
Zuidelijk Afrika	27.902	19.221
Brazilië	11.000	10.893
Latijns Amerika	15.704	13.945
Mediterranee	522	550
Zuid Azië en Kaukasus	34.543	11.525
Zuid Oost Azië en China	3.350	7.910
Fonds noodhulp	<u>4.475</u>	<u>1.000</u>
	120.881	92.645
Verstrekkingen uit opleidingsfonds	13.294	8.333
Organisatiekosten		
Kosten voor promotie en werving	9.659	9.864
Overheadkosten	<u>32.910</u>	<u>18.490</u>
	<u>42.569</u>	<u>28.354</u>
Totaal uitgaven	176.744	129.332
Resultaat (inkomsten minus uitgaven)	14.316	35.727

Van de administratie

NIEUW ADRES:

Broerdijk 148
6523 HE Nijmegen

Wilt u dit in uw adressenbestand wijzigen?

Het IHF stelt het op prijs als u bij een donatie uw contactgegevens vermeldt. Adres, telefoonnummer en mailadres zijn zeer welkom om, indien dit nodig is, contact met u te kunnen opnemen en om u onze Rondbrief te kunnen toesturen of mailen.

DONEREN

U kunt uw bijdrage overmaken op de rekening:
NL03 TRIO 0212 1950 50
t.n.v. Internationaal Hulpfonds.

Vermeld daarnaast de bestemming van uw donatie:

Algemene gift aan het IHF

Algemene gift aan het Opleidingsfonds

Algemene gift aan het Schoolfonds of

Gift voor portefeuille Oost Afrika, Zuidelijk Afrika, Brazilië, Latijns Amerika, Zuid West Azië of ZO Azië.

Of vermeld het land waar de school/ het project gevestigd is.

Graag in de omschrijving uw contactgegevens vermelden: adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en mailadres.

PR

Help ons het IHF bekend te maken onder een groter publiek. Artikelen uit de rOndbrief mogen worden gekopieerd onder vermelding van de bron en gebruikt worden bij acties, bijvoorbeeld ter gelegenheid van een jubileum of verjaardag. Ook kunnen artikelen, extra exemplaren van de rOndbrief en informatie- en pr-materiaal, worden aangevraagd bij het secretariaat.

CONTACTPERSOON OP EEN VRIJESCHOOL

Heel graag komen wij in contact met vrijeschoolouders of leraren die op 'hun' school de contactpersoon voor ons kunnen zijn. Neem contact op met PR functionaris Jelle Kuiper:
pr@internationaalhulpfonds.nl

MARKTEN

Als er in een vrijeschool een markt wordt gehouden wilt u dan de datum en de plaats doorgeven aan stasjavansuchtelen@gmail.com

DONATIES VIA IDEAL

U kunt ook via IDEAL een gift overmaken. Ga naar de website www.internationaalhulpfonds.nl. Klik op: Doneer via iDeal, dan kunt u uw bank kiezen en volgt het betaalmenu. ANBI, schenken en nalaten

De Stichting Internationaal Hulpfonds (IHF) is door de belastingdienst aangewezen als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

De ANBI-status biedt belastingvoordelen voor zowel de instelling als de gever. De ANBI-status kent een publicatieplicht om inzicht te geven in de stichting. De hiervoor aangewezen documenten (jaarverslag, jaarrekening, privacyverklaring) en informatie over ANBI vindt u op onze website (www.internationaalhulpfonds.nl).